

Αριθμ. ΥΠ 1402

Καθορισμός της διαδικασίας βεβαίωσης και είσπραξης του προστίμου, της διαδικασίας ένστασης και κάθε άλλης αναγκαίας λεπτομέρειας για την εφαρμογή της παρ. 5 του άρθρου 53Α του ν. 4662/2020 (Α' 27).

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ -

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ - ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΚΡΙΣΗΣ

ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

α. Της περ. β' της παρ. 10 του άρθρου 53Α του ν. 4662/2020 «Εθνικός Μηχανισμός Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων, Αναδιάρθρωση της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, Αναβάθμιση Εθελοντισμού Πολιτικής Προστασίας, Αναδιοργάνωση του Πυροσβεστικού Σώματος και άλλες διατάξεις» (Α' 27),

β. της υποπερ. 26 της περ. β' της παρ. Ι του άρθρου 75 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ν. 3463/2006, Α' 114), γ. του ν. 4624/2019 «Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 και άλλες διατάξεις» (Α' 137),

δ. του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν. 4978/2022, Α' 190),

ε. του άρθρου 90 του Κώδικα νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα (π.δ. 63/2005, Α' 98), όπως διατηρήθηκε σε ισχύ με την περ. 22 του άρθρου 119 του ν. 4622/2019 (Α' 133),

στ. του π.δ. 81/2019 «Σύσταση, συγχώνευση, μετονομασία και κατάργηση Υπουργείων και καθορισμός των αρμοδιοτήτων τους - Μεταφορά υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπουργείων» (Α' 119),

ζ. του π.δ. 70/2021 «Σύσταση Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, μεταφορά υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπουργείων» (Α' 161),

η. του π.δ. 79/2023 «Διορισμός Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 121),

θ. του π.δ. 32/2024 «Διορισμός Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 91),

ι. του π.δ. 27/2025 «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτή Υπουργού, Υφυπουργών και Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης» (Α' 44),

ια. του π.δ. 142/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Οικονομικών» (Α' 181).

2. Την υπό στοιχεία ΥΠ513/10.07.2023 κοινή απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, Ευάγγελο Τουρνά» (Β' 4438).

3. Την υπό στοιχεία ΥΠ660/30.04.2024 κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Εσωτερικών, Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας «Καθορισμός ειδικότερων τεχνικών και λεπτομερειακών θεμάτων σχετικά με τη λειτουργία του Μητρώου Τήρησης Μέτρων Προληπτικής Πυροπροστασίας Ιδιοκτησιών του άρθρου 31 του ν. 5075/2023 (Α' 206)» (Β' 2792).

4. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, σύμφωνα με το υπ' αρ. 30134/21-5-2025 έγγραφο της Διεύθυνσης Προϋπολογισμού και Δημοσιονομικών Αναφορών της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Υπηρεσιών της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, ενώ σύμφωνα με το υπ' αρ. 89/22.5.2025 έγγραφο της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Αναπτυξιακής Πολιτικής του Υπουργείου Εσωτερικών ενδέχεται να προκαλείται δαπάνη, το ύψος της οποίας δεν μπορεί να υπολογιστεί, σε βάρος των προϋπολογισμών των ΟΤΑ α' βαθμού για αποζημιώσεις υπερωριακής απασχόλησης κατά τη διενέργεια δειγματοληπτικών ελέγχων προς διαπίστωση υποβολής ψευδών δηλώσεων ως προς τον καθαρισμό ιδιοκτησιών.

5. Το γεγονός ότι με τις διατάξεις της παρούσας θεσπίζεται νέα διοικητική διαδικασία με επίσημο τίτλο: «Διαδικασία βεβαίωσης και είσπραξης του προστίμου περί μη υποβολής υπεύθυνης δήλωσης στο Μητρώο Τήρησης Μέτρων Προληπτικής Πυροπροστασίας Ιδιοκτησιών», αποφασίζουμε:

Άρθρο 1

Αντικείμενο - Πεδίο εφαρμογής

Αντικείμενο της παρούσας είναι ο καθορισμός της διαδικασίας επιβολής, βεβαίωσης και είσπραξης του προστίμου της παρ. 5 του άρθρου 53Α του ν. 4662/2020 (Α' 27), της διαδικασίας υποβολής ένστασης και κάθε άλλης αναγκαίας λεπτομέρειας, σύμφωνα με την παρ. 10 περ. β' του άρθρου 53Α του ν. 4662/2020, για την ορθή και αποτελεσματική εφαρμογή των διατάξεων περί του Μητρώου Τήρησης Μέτρων Προληπτικής Πυροπροστασίας Ιδιοκτησιών του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας.

Άρθρο 2

Αρμόδιες Αρχές για τη διενέργεια ελέγχων

Αρμόδιες αρχές διενέργειας ελέγχων για τη διασφάλιση εφαρμογής της παρούσας και τη βεβαίωση του προβλεπόμενου διοικητικού προστίμου της παρ. 5 του άρθρου 53Α του ν. 4662/2020 (Α' 27), είναι:

- α) Οι δήμοι, ως προς την Ψηφιακή Υπηρεσία Δήλωσης Υπόχρεων ιδιωτών καθαρισμού της εδαφικής περιφέρειας κάθε δήμου. Ειδικότερα, οι δήμοι διενεργούν ετησίως δειγματοληπτικούς ελέγχους, σε ποσοστό τουλάχιστον ίσο με πέντε τοις εκατό (5%) επί του συνολικού αριθμού των δηλώσεων που έχουν υποβληθεί κάθε έτος για την εδαφική τους περιφέρεια. Πριν την διενέργεια των ελέγχων τους, τα αρμόδια όργανα των δήμων αξιολογούν την σοβαρότητα της ανάγκης για καθαρισμό εκάστου ακινήτου της εδαφικής τους περιφέρειας βάσει κριτηρίων αξιολόγησης κινδύνου, και
- β) το Πυροσβεστικό Σώμα (Π.Σ.), μέσω των κατά τόπο αρμόδιων οργάνων του, ως προς την ψηφιακή υπηρεσία καταγγελιών πολιτών. Ειδικότερα, το Π.Σ. διενεργεί ελέγχους ιδιοκτησιών για τις οποίες έχουν υποβληθεί καταγγελίες περί μη τήρησης των μέτρων προληπτικής πυροπροστασίας.

Άρθρο 3

Διενέργεια ελέγχων από τους Δήμους

1. Σε κάθε δήμο διενεργούνται δειγματοληπτικοί έλεγχοι σε υπόχρεους δήλωσης στο Μητρώο σε ποσοστό τουλάχιστον ίσο με πέντε τοις εκατό (5%) των συνολικά υποβληθεισών δηλώσεων για ιδιοκτησίες κείμενες εντός των ορίων της εδαφικής τους περιφέρειας.

2. Για την επιλογή των ακινήτων που πρόκειται να ελεγχθούν, τα αρμόδια όργανα των δήμων ιεραρχούν την ανάγκη καθαρισμού των οικοπεδικών και λοιπών ακάλυπτων χώρων και γηπέδων αναλόγως με την θέση τους, όπως ενδεικτικά:

(α) Μικτής ζώνης δάσους - οικισμού,

(β) εντός ή πλησίον εκτάσεων με ειδικό καθεστώς προστασίας (όπως Εθνικά Πάρκα, εθνικοί δρυμοί, περιοχές Natura, καταφύγια άγριας ζωής, προστατευόμενα τοπία και προστατευόμενοι φυσικοί σχηματισμοί, αρχαιολογικοί χώροι, ιστορικοί τόποι, τοπία ιδιαίτερου φυσικού κάλλους κ.λπ.),

(γ) με γειτνίαση με δάση, δασικές εκτάσεις, πάρκα, άλση, κ.τ.λ.,

(δ) με δυσκολία στις οδούς απομάκρυνσης πληθυσμού και πρόσβασης οχημάτων έκτακτης ανάγκης,

(ε) με γειτνίαση με ευαίσθητες εγκαταστάσεις (νοσοκομεία, σχολεία, μονάδες φροντίδας ηλικιωμένων παιδικές κατασκηνώσεις, περιοχές μεγάλης συγκέντρωσης πληθυσμού, κ.τ.λ.),

(στ) εντός και πλησίον βιομηχανικών πάρκων και εγκαταστάσεων με επικίνδυνα, εύφλεκτα, χημικά υλικά κ.λπ., (ζ) με εναέρια καλώδια υψηλής ή μεσαίας τάσης,

(η) με συχνότητα συμβάντων πυρκαγιάς,

(θ) με μικρή πυκνότητα δομημένου περιβάλλοντος και ύπαρξης πολλών οικοπεδικών και ακάλυπτων χώρων και γηπέδων με συνέχεια και πυκνότητα της φυτικής καύσιμης ύλης.

- 3.** Στα ανωτέρω κριτήρια συνυπολογίζονται σε κάθε περίπτωση η ευφλεκτότητα του είδους της δασικής βλάστησης, η συνέχεια και η πυκνότητά της.
- 4.** Οι αρμόδιοι υπάλληλοι καταχωρούν τα αποτελέσματα των δειγματοληπτικών ελέγχων στην ηλεκτρονική εφαρμογή του Εθνικού Μητρώου του άρθρου 53Α του ν. 4662/2020 (Α' 27).
- 5.** Σε περίπτωση που κατά τη διενέργεια δειγματοληπτικού ελέγχου διαπιστωθεί η μη τήρηση της υποχρέωσης καθαρισμού, ο δήμος προβαίνει αρμοδίως στον αυτεπάγγελτο καθαρισμό του χώρου, στον καταλογισμό στον υπόχρεο της σχετικής δαπάνης καθαρισμού, καθώς και στην επιβολή των κυρώσεων της υποπερ. 26 της περ. β' της παρ. Ι του άρθρου 75 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ν. 3463/2006, Α' 114).
- 6.** Σε περίπτωση που κατά τη διενέργεια δειγματοληπτικού ελέγχου διαπιστωθεί η υποβολή ψευδούς δήλωσης ως προς τον καθαρισμό ορισμένης ιδιοκτησίας, ο δήμος ενημερώνει αμελλητί τις αρμόδιες εισαγγελικές και δικαστικές αρχές.

Άρθρο 4

Έλεγχοι Ηλεκτρονικής πλατφόρμας Καταγγελιών από το Πυροσβεστικό Σώμα

- 1.** Στο πλαίσιο των διενεργούμενων ελέγχων το Π.Σ., δια των αρμοδίων υπαλλήλων του προβαίνει στην αξιολόγηση και έλεγχο των υποβληθεισών καταγγελιών στην Ψηφιακή υπηρεσία καταγγελιών πολιτών του Εθνικού Μητρώου Τήρησης Μέτρων Προληπτικής Προστασίας.
- 2.** Για την αξιολόγηση των καταγγελιών, τα αρμόδια όργανα του Πυροσβεστικού Σώματος λαμβάνουν υπόψιν το σύστημα ενδεικτικών κριτηρίων ιεράρχησης ελέγχων του άρθρου 3 της παρούσας.
- 3.** Ως «Αρχειοθετημένες» χαρακτηρίζονται στην ηλεκτρονική πλατφόρμα οι καταγγελίες που είναι προδήλως αβάσιμες, αστήρικτες, ακατάληπτες, αόριστες ή αθεμελίωτες και οι καταγγελίες που αφορούν σε ακίνητα που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 53Α του ν. 4662/2020 (Α' 27). Οι λοιπές καταγγελίες αξιολογούνται ως «Τυπικές», «Σοβαρές», «Πολύ σοβαρές» ή «Επείγουσες», ανάλογα με τον αριθμό των κριτηρίων που συντρέχουν για κάθε περίπτωση και εξετάζονται κατόπιν διενέργειας αυτοψίας.

4. Οι αρμόδιοι υπάλληλοι καταχωρούν τα αποτελέσματα ολοκλήρωσης των ελέγχων στην ηλεκτρονική εφαρμογή καταγγελιών του Εθνικού Μητρώου του άρθρου 53Α του ν. 4662/2020.

5. Σε περίπτωση που κατά τη διενέργεια ελέγχου για την εξέταση της καταγγελίας διαπιστωθεί η μη τήρηση της υποχρέωσης καθαρισμού, το αρμόδιο όργανο ελέγχου οφείλει να ενημερώσει τον οικείο δήμο προκειμένου να προβεί στις ενέργειες της παρ. 5 του άρθρου 3.

6. Σε περίπτωση που κατά τη διενέργεια ελέγχου καταγγελίας διαπιστωθεί η υποβολή ψευδούς δήλωσης ως προς τον καθαρισμό ορισμένης ιδιοκτησίας, η αρμόδια Π.Σ. ενημερώνει αμελλητί τις αρμόδιες εισαγγελικές και δικαστικές αρχές.

Άρθρο 5

Διαδικασία επιβολής προστίμου και υποβολής ένστασης

1. Σε περίπτωση που διαπιστώνεται παράβαση από τους υπόχρεους της παρ. 3 του άρθρου 53Α του ν. 4662/2020 (Α' 27) των προβλεπόμενων στην παρ. 4 περί υποχρέωσης τους για υποβολή υπεύθυνης δήλωσης ως προς την εκπλήρωση των υποχρεώσεων πυροπροστασίας των ιδιοκτησιών τους στο Εθνικό Μητρώο επιβάλλεται με αιτιολογημένη πράξη της κατά περίπτωση αρμόδια αρχής του άρθρου 2 της παρούσας, διοικητικό πρόστιμο χιλίων (1000) ευρώ.

2. Το πρόστιμο της παρ. 1 επιβάλλεται είτε από τους αρμόδιους Δήμους είτε από το Π.Σ., μία φορά για κάθε ακίνητο, εις ολόκληρο στους υπόχρεους ιδιοκτήτες, επικαρπωτές, μισθωτές ή υπομισθωτές του οικοπεδικού ή ακάλυπτου χώρου.

3. Η Πράξη Επιβολής Προστίμου συντάσσεται από το αρμόδιο όργανο του άρθρου 2 της παρούσας, εις τριπλούν, βάσει των Υποδειγμάτων των Παραρτημάτων Α και Β, όπως προσαρτώνται στην παρούσα απόφαση (Έντυπο Πράξης Επιβολής Προστίμου), και τα οποία αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα της παρούσας. Ένα (1) αντίγραφο της Πράξης Επιβολής Προστίμου κοινοποιείται στον υπόχρεο, ένα (1) τηρείται στο αρχείο της αρμόδιας Υπηρεσίας και ο νόμιμος τίτλος βεβαίωσης (στέλεχος) αποστέλλεται, στην περίπτωση μη εξόφλησης, σύμφωνα με την προβλεπόμενη διαδικασία του άρθρου 4 της παρούσας. Η κοινοποίηση της Πράξης Επιβολής Προστίμου στους υπόχρεους διενεργείται είτε α) αυτοπροσώπως, οπότε και υπογράφουν ότι έλαβαν γνώση στο σώμα της οικείας πράξης, είτε β) με θυροκόλληση, είτε γ) με κάθε πρόσφορο ψηφιακό μέσο.

Στην περίπτωση επιβολής προστίμου από δήμο, η Πράξη Επιβολής κοινοποιείται στον υπόχρεο α) με δημοτικό υπάλληλο και συναφή εγγραφή σε ειδικό βιβλίο ή β) με θυροκόλληση εάν δεν δέχεται να υπογράψει ο υπόχρεος ή γ) με ψηφιακό μέσο εφόσον αυτός έχει γνωστοποιήσει (στο ΕΜΕΠ ή στην ΑΑΔΕ ή στον δήμο) την ηλεκτρονική του διεύθυνση.

4. Στην Πράξη Επιβολής Προστίμου καταχωρίζονται, υποχρεωτικά, η εκδούσα αρχή, ο αριθμός και η ημερομηνία έκδοσης της πράξης, τα προσδιοριστικά στοιχεία της ταυτότητας του παραβάτη (Όνοματεπώνυμο, Διεύθυνση, Α.Φ.Μ., Δ.Ο.Υ., Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας ή Διαβατηρίου), περιγραφή της διαπιστωθείσας παράβασης, ο χρόνος ελέγχου της παράβασης, τα στοιχεία του ακινήτου που αφορά (ταχυδρομική διεύθυνση, ΚΑΕΚ κ.τ.λ.), και το ποσό του επιβαλλόμενου προστίμου.

5. Εντός προθεσμίας πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την κοινοποίηση της Πράξης Επιβολής Προστίμου, ο παραβάτης δύναται να υποβάλει ένσταση στον Προϊστάμενο της Υπηρεσίας του οργάνου που επέβαλε το πρόστιμο. Μετά την άπρακτη πάροδο της προθεσμίας υποβολής ένστασης, το πρόστιμο οριστικοποιείται. Στην περίπτωση άσκησης ένστασης, αυτή μπορεί να γίνει δεκτή με αιτιολογημένη απόφαση του Προϊσταμένου της Υπηρεσίας που επέβαλε το πρόστιμο κατ' αποδοχή λόγων που σχετίζονται με την έλλειψη υποχρέωσης υποβολής δήλωσης.

6. Η απόφαση επί της ένστασης εκδίδεται εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών από την υποβολή της. Σε περίπτωση απόρριψης της ένστασης, το πρόστιμο οριστικοποιείται. Η απόφαση επί της ένστασης κοινοποιείται στον αιτούντα διοικούμενο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην ως άνω παρ. 3.

Άρθρο 6

Βεβαίωση και είσπραξη προστίμων

1. Τα διαπιστωθέντα πρόστιμα από τον αρμόδιο δήμο, βεβαιώνονται ταμειακά και εισπράττονται ως έσοδά του από αυτόν, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις. Το αντίτιμο του προστίμου καταβάλλεται εντός δέκα πέντε (15) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία κοινοποίησης της Πράξης Επιβολής Προστίμου, με καταβολή στον τραπεζικό λογαριασμό του Δήμου και αναγραφή αιτιολογίας κατάθεσης «Α/Α Πράξης Επιβολής Προστίμου» ή στο ταμείο του Δήμου. Σε περίπτωση άσκησης ένστασης, η προθεσμία εντός της οποίας ο παραβάτης υποχρεούται να εξοφλήσει το πρόστιμο αναστέλλεται από την ημέρα υποβολής της ένστασης μέχρι και την κοινοποίηση της απόφασης επ' αυτής.

2. Το επιβαλλόμενο, κατά τις διατάξεις της παρούσας, πρόστιμο από το Πυροσβεστικό Σώμα εισπράττεται κατά τα οριζόμενα στον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων, ως εξής:

- α) Εντός δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία κοινοποίησης της Πράξης Επιβολής Προστίμου, μέσω ηλεκτρονικού παράβολου (e-παράβολο) της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης (Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ), που εκδίδεται είτε απευθείας από την ιστοσελίδα <https://www.gsis.gr/e-paravolo> (Φορέας Ελληνικό Δημόσιο ή αρμόδιος φορέας επιβολής προστίμου), είτε από τα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.), είτε από τις Τράπεζες, είτε από τις κατά τόπους Δ.Ο.Υ. Σε περίπτωση άσκησης ένστασης, η προθεσμία εντός της οποίας ο παραβάτης υποχρεούται να εξοφλήσει το πρόστιμο αναστέλλεται από την ημέρα υποβολής της ένστασης μέχρι και την κοινοποίηση της απόφασης επ' αυτής.
- β) Σε περίπτωση εκπνοής της προθεσμίας καταβολής του προστίμου του εδαφίου α), η αρμόδια Πυροσβεστική Αρχή, εντός δέκα (10) ημερολογιακών ημερών, αποστέλλει χρηματικό κατάλογο στην ΑΑΔΕ, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 2 του ν. 4978/2022 (Α' 190) και στην παρ. 1 του άρθρου 58 του ν. 5100/2024 (Α' 49), για τη βεβαίωση και είσπραξη του διοικητικού προστίμου.
- γ) Τα βεβαιωθέντα πρόστιμα, εισπράττονται ως δημόσια έσοδα στον Αναλυτικό Λογαριασμό Εσόδων (Α.Λ.Ε) 1560989001 «Λοιπά Πρόστιμα και Χρηματικές Ποινές» του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους.

Άρθρο 7

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς της παρούσας αρχίζει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΟ ΣΩΜΑ